

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1692

Vragen van het lid **De Roon** (PVV) aan de minister van Justitie over *onvoldoende aanpak van fraude*. (Ingezonden 26 april 2007)

1

Hebt u kennisgenomen van de berichtgeving over een falende aanpak van financiële fraude?¹

2

Klopt het dat er een door vertegenwoordigers van het Openbaar Ministerie (OM) opgestelde notitie bestaat, waarin wordt beschreven dat de aanpak van fraude door het OM en andere overheidsdiensten in vele, zo niet alle opzichten ernstig te kort schiet? Zo ja, wilt u een afschrift van dit stuk aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal doen toekomen? Zo neen, waarom niet?

3

Deelt u de mening dat de lichte straffen die rechters plegen op te leggen voor fraudes van grotere omvang, nopen tot het invoeren van minimumstraffen voor dergelijke fraudes? Zo ja, welke stappen gaat u zetten? Zo neen, waarom niet?

4

Deelt u de mening dat de oprichting van een telefonische helpdesk waar consumenten en bedrijven informatie kunnen opvragen over de betrouwbaarheid van financiële producten die worden aangeboden

een belangrijke bijdrage kan zijn aan de preventie van fraude en de vroegtijdige opsporing van fraudeurs? Zo ja, welke stappen gaat u zetten om zo'n helpdesk in het leven te roepen? Zo neen, waarom niet?

¹ de Volkskrant, 25 april 2007.

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie). (Ontvangen 30 mei 2007)

1

Ja.

2

Het stuk waarop in de vraag wordt gedoeld en waarvan aan de Tweede Kamer bij brief van heden (kenmerk 5485486/07) een exemplaar wordt verstrekt, vindt zijn oorsprong in informele gesprekken tussen enkele private partijen en medewerkers van het OM over de inrichting van een helpdesk 113. Het betreft een concept-startnotitie waarvan de inhoud niet is geautoriseerd. Het Openbaar Ministerie neemt afstand van de inhoud en conclusie van het document, zo heeft de voorzitter van het College van procureurs-generaal mij bericht.

In de samenvatting en paragraaf 1.0 van voornoemd stuk wordt het ongenueanceerde beeld geschetst dat er jaarlijks vanwege capaciteitsredenen maar een beperkt aantal beleggingsfraudes strafrechtelijk zouden worden onderzocht en vervolgd. Tevens zou

veel strafrechtelijke onderzoeken naar beleggingsfraude jarenlang duren en zou de opgelegde straffen in geen enkele verhouding staan tot de toegebrachte materiële en immateriële schade bij slachtoffers én tot de opsporingskosten van de overheid. Los van het feit dat dit de veel gehoorde kritiek op strafzaken in het algemeen is en dus niet specifiek beleggingsfraudezaken betreft, is het werkelijke beeld ten aanzien van beleggingsfraudezaken genuanceerder. Aan het bedrijfsprocessensysteem COMPAS van het Openbaar Ministerie zijn onderstaande financiële gegevens ten aanzien van beleggingsfraudezaken ontleend, waarbij beleggingszaken zijn gedefinieerd als de zaken, waarbij de Nederlandse consument wordt opgelicht door Nederlandse vermogensbeheerders en/of tussenpersonen die de consument aanbieden gelden tegen een onwaarschijnlijk hoog rendement te beleggen. Aangezien dit doorgaans artikel 82 Wet Toezicht Kredietwezen (WTK)-zaken betreffen, is dit artikel als parameter genomen. Vanaf 2005 zijn 6 strafzaken afgedaan middels een OM-transactie (transactiebedragen betroffen € 18.500). In 28 zaken heeft de rechter een straf opgelegd, waarbij het in 24 gevallen een gevangenisstraf betrof. Daarbij is als hoofdstraf in 18 gevallen een onvoorwaardelijke en in 6 gevallen een voorwaardelijke gevangenisstraf opgelegd. De laagst opgelegde onvoorwaardelijke

gevangenisstraf betrof vier maanden en de hoogste zes jaar. De gemiddelde doorlooptijd van deze zaken was 1½ jaar.

3

Het invoeren van een stelsel van bijzondere strafminima is in het verleden onderwerp geweest van wetenschappelijk onderzoek naar specifieke strafminima in een aantal Europese landen. Naar aanleiding daarvan heeft een vorig kabinet een afwijzend standpunt geformuleerd dat door mijn ambtsvoorganger op 11 september 2003 aan uw Kamer bij brief werd aangeboden (Kamerstukken II, 2002–2003, 29 049, nr. 1).

Ik zie geen aanleiding voor wijziging van het standpunt van mijn ambtsvoorganger. De beoordeling van de strafwaardigheid van bepaalde gedragingen is voorbehouden aan de rechter die binnen de grenzen van het huidige stelsel een afweging kan maken van alle in het geding zijnde belangen. Het stelsel laat de rechter daarbij ook voldoende ruimte binnen de marges van de toepasselijke strafmaxima de bijzondere ernst van bewezenverklarde fraudes in de strafoplegging tot uitdrukking te brengen.

4

Dit initiatief vanuit het bedrijfsleven is waardevol en kan een goede aanvulling zijn op de van overheidswege in gang gezette initiatieven (zie ook de beantwoording van vraag 1 van de leden leden Blanksma en Joldersma, kenmerk: 2060711390 en vraag 4 van het lid Weekers betreffende dit onderwerp, kenmerk: 2060711380). Gelet op de positie van het Openbaar Ministerie, zal het Openbaar Ministerie geen (initiërende) rol vervullen (zie ook de beantwoording van de vragen 2 en 3 van de leden Blanksma en Joldersma, kenmerk: 2060711390).